

Bijlage 1 - Voorstel monitoring pilot Bakenessergracht

Context

Voor het verminderen van de hoeveelheid restafval en verbeteren van afvalscheiding worden in Haarlem inwoners zoveel mogelijk gefaciliteerd door het plaatsen van voorzieningen voor afvalscheiding. In de directe omgeving van de Bakenessergracht zijn voor het verbeteren van afvalscheiding eveneens extra voorzieningen ten opzichte van de huidige situatie voorzien.

Bewoners zijn tegen het oorspronkelijke voorstel in het verweer gekomen en hebben bezwaar aangetekend. Direct omwonenden van de Bakenessergracht zijn het niet eens met de voorgestelde locaties en geven aan bereid te zijn om verder te lopen met hetzelfde resultaat op gebied van afvalscheiding.

De gemeente en Spaarnelanden hebben hierop in overleg met een afvaardiging van bewoners in overleg met de wethouder voor de openbare ruimte afspraken gemaakt over een proef waarin resultaten worden gemonitord. In dit voorstel wordt toegelicht op welke wijze de proef verloopt en op welke wijze resultaten worden gemonitord om zodoende na afloop van de proefperiode op basis van evaluatiegegevens conclusies te kunnen trekken.

Doel van de proef is samen met bewoners van de Bakenessergracht een afname van de hoeveelheid restafval te realiseren en een toename van afvalscheiding (papier/karton, gft-afval en PBD).

Rol en taakverdeling Deze proef vindt plaats op initiatief van de buurtbewoners van de Bakenessergracht en directe omgeving. De gemeente en Spaarnelanden hebben een faciliterende, ondersteunende rol.

Betrokkenen:

De heer T. in't Veld: Buurtbewoner Bakenessergracht

De heer D. Smit : Procesmanager gemeente

Mevrouw F. Mantes: Projectleider SPA a.i.

Nieuwe situatie proefperiode

De proef bestaat uit de volgende onderdelen

- 1) Het plaatsen van extra voorzieningen voor afvalscheiding. In de nieuwe situatie worden de volgende extra containers geplaatst:
 - GFT aan een standaard (6)
 - PBD bovengrondse containers (1)
 - Papier bovengrondse containers (2) of 1 ondergrondse container in plaats van de restafvalcontainers

In plaats van een PBD, GFT en papier bak ter hoogte van Bakenessergracht 48/50 zetten we alleen twee extra papiercontainers en containers voor PBD bij de Korte jansbrug. De 6 GFT-locatie op de gracht blijven gehandhaafd

- 2) Het vergroten van bewustwording en motivatie onder inwoners over afvalscheiding door:
 - a. Het afnemen van een enquête onder direct omwonenden.
 - b. Meer betrokkenheid onder buurtbewoners door het aanwijzen van adoptanten.
 - c. Extra voorlichting en communicatie in de buurt door afvalcoaches

- a. Extra voorlichting en communicatie door publicatie in de buurtkrant
- b. Het op vrijwillige basis verstrekken van een biobakje voor afvalscheiding in de keuken door afvalcoaches van Spaarnelanden.

De voorzieningen kunnen uit voorraad geplaatst worden. Voor wat betreft de planning dient ongeveer met 2 weken rekening gehouden te worden.

Nulmeting

Om een uitspraak te kunnen doen over de effecten van de interventie wordt een 0 meting uitgevoerd.

Kanttekening: De containers worden op buurt/ wijkniveau gebruikt, dus niet alleen door de bewoners van de Bakenessergracht. Bij de monitoring van gegevens proberen we zo goed mogelijk het effect te duiden voor direct betrokkenen van de Bakenessergracht.

De 0 meting bestaat uit gegevens van voor we al extra containers hadden geplaatst (de PBD container in de Donkere Begijnensteeg staat er immers al.)

Om uitspraken te doen over het aanbod/ de hoeveelheid restafval:

- Bepalen we het aandeel van bewoners dat nu verder moet lopen voor PBD en papier.
- Het aantal stortingen op ondergrondse containers restafval door het geanonimiseerd meten van de klepopeningen op adresniveau. (zie bijlage toelichting monitoring)
- Het registreren van de ledigingsfrequentie van de ondergrondse restafvalcontainers

Chauffeurs van Spaarnelanden noteren vulgraden van elke lediging op het moment dat de pilot start. Dit om bij te kunnen sturen en eventueel hoeveelheid kleptellingen te verhogen ivm aanbod kleinere restafvalzakken.

•

Om uitspraken te doen over het huidige aanbod/ de hoeveelheid PBD, Papier, GFT:

- Het registreren van de ledigingsfrequentie van de grondstofcontainers
- Het registreren van de vulgraad van de grondstofcontainers

Om uitspraken te doen over kennis/ houding en gedrag ten aanzien van afvalscheiding

- Een bewoners enquête die wordt uitgevoerd en uitgewerkt door buurtbewoners (eventueel afname met ondersteuning van Spaarnelanden)

De enquête is in de bijlage opgenomen

Periode 0 meting

De 0 meting is bedoeld om inzicht te geven in de huidige situatie en vindt daarom plaats voorafgaand de start van de interventies (plaatsing voorziening en bewustwording bewoners)

Periode start 0 meting: rekening houdend met plaatsingsmoment containers/ afname enquête/ etc. wanneer kunnen we dan starten en hoe lang.

Interventie proef

Voor de invoering van de proef na 0 meting volgen we het volgende stappenplan:

1. Inwoners worden door middel van huis aan huis brief geïnformeerd over het aangepaste voorstel, de plaatsingsdatum van de containers, de duur van de proef en de acties; Actie Spaarnelanden. Geplande datum.
2. Er wordt een 'vooraf'-enquête onder buurtbewoners afgenomen door buurtbewoners (digitaal/ fysiek) afhankelijk van het aantal aansluiting.. Actie: buurtbewoners, eventueel ondersteund door afvalcoaches Spaarnelanden. Geplande datum.
3. De afvalcoaches staan een middag in de wijk met een informatiekraam en gft biobakjes. Actie Spaarnelanden
4. De containers voor grondstoffen worden geplaatst. Actie Spaarnelanden (nog een brief of is brief stap 1 voldoende, afhankelijk van de periode tussen bekendmaking en plaatsing, mogelijk kan hier ook de nieuwsbrief voor worden gebruikt)

Monitoring en tussentijdse bijstelling

- De afvalcoaches van Spaarnelanden monitoren gedurende de proef steekproefsgewijs de inhoud van de containers op kwaliteit van aangeboden grondstoffen
- Gedurende de proef worden de gegevens als genoemd bij paragraaf 0 meting geregistreerd

Eind evaluatie

1. Na een periode van 6 maanden wordt de proef geëvalueerd op de onderdelen als genoemd in de 0 meting.
2. Gemeente, Spaarnelanden en afvaardiging van buurtbewoners overleggen over de uitkomsten.
3. Er wordt een 'achteraf'-enquête onder buurtbewoners afgenomen door buurtbewoners (digitaal/ fysiek) afhankelijk van het aantal aansluiting, met de dezelfde vragen als in de 'vooraf' -enquête. Actie: buurtbewoners, eventueel ondersteund door afvalcoaches Spaarnelanden.

Conclusie

Na een periode van ca 9 maanden worden inwoners per brief geïnformeerd over de uitkomsten en het vervolg.

Bijlage toelichting op het monitoringsvoorstel Bakenessergracht

Hoe monitort Spaarnelanden de gegevens?

Doel van de monitoring is te meten of en welk effect waarneembaar is op de hoeveelheid restafval en grondstoffen door de plaatsing van de voorzieningen voor afvalscheiding.

Restafval: de ondergrondse containers voor restafval zijn voorzien van toegangscontrole. De toegang tot de ondergrondse container wordt gereguleerd door een afvalpas. Deze afvalpas is gekoppeld aan een adres. In de privacyverklaring Afvalpas en Registratiechip (zie ook <https://www.haarlem.nl/afvalpas/>) staat beschreven wat Spaarnelanden geregistreerd en met welke doeleinden.

Spaarnelanden heeft dus geen beschikking over persoonsgegevens als naam en maakt daar ook geen koppeling tussen.

In de situatie van de proef van de Bakenessergracht is het voorstel om steekproefsgewijs een representatief aantal van ca 30 adressen (op basis van het aantal adressen in proefgebied) het aantal stortingen per week te registreren en dit af te zetten tegen het aantal stortingen per week bij de effectmeting.

Het aantal adressen in de steekproef dient groot genoeg te zijn om goede conclusies op totaalniveau te kunnen trekken. Oudere bewoners bijvoorbeeld kunnen zich mogelijk vaker van afval ontdoen in verband met het gewicht van de zak, dit zegt echter niets over de totale hoeveelheid.

Grondstoffen: de containers voor de grondstoffen papier, PBD, GFT monitoren we op totaalniveau; ledigingsfrequentie van de containers en vullingsgraad. Daarnaast houden we in de gaten of het kwaliteitsniveau voldoende is en er geen sprake is van vervuiling die tot afkeur leidt. De containers voor grondstoffen zijn openbaar toegankelijk en worden ook gebruikt door inwoners buiten het proefgebied. Daarom wordt tijdens het monitoren gekeken naar ledigingsfrequentie en vullingsgraad

Criteria ter beoordeling van de proef

Na afloop wordt gekeken of er sprake is van een toe of afname van restafval en grondstoffen. We wensen daarbij een verschil te zien. Wat dit dan is, kan beter geduid worden op basis van de 0 meting. Gemiddeld kunnen we wel uitrekenen wat dit is op generieke gegevens. Zie onderstaand voorbeeld:

Voorbeeld

Gemiddeld Haarlem 2021

gewicht restafval

186,0 per inwoner per jaar
4,0 kg gemiddeld gewicht vuilniszak
46,5 zakken per inwoner per jaar
2,1 aantal personen gemiddelde gezinssamenstelling
97,7 zakken per jaar
1,9 gemiddeld aantal zakken per week

Landelijke doelstelling is 100 kilogram restafval per inwoner per jaar

gewicht restafval

100,0 per inwoner per jaar
4,0 kg gemiddeld gewicht vuilniszak
25,0 zakken per inwoner per jaar
2,1 aantal personen gemiddelde gezinssamenstelling
52,5 zakken per jaar
1,0 gemiddeld aantal zakken per week